

Perusopetuksen vuosiluokalla 1. alkavan A1-kielen opetuksen toimeenpano

1.2.2019

Valtioneuvosto antoi 20.9.2018 asetuksen perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta sekä asetuksen perusopetusasetuksen 3 §:n muuttamisesta. Päätöksen myötä kaikki syksyllä 2019 perusopetuksensa aloittavat 1. vuosiluokan oppilaat aloittavat A1-kielen opiskelun viimeistään kevätlukukaudella 2020.

Perusopetuksen oppimäärä laajenee

Perusopetuksen oppilaan opinto-ohjelmaan kuuluu vähintään yksi pitkä kielen oppimäärä eli niin sanottu A1-kielen oppimäärä. Tällä hetkellä A1-kielen opetus alkaa viimeistään perusopetuksen kolmannella vuosiluokalla. Opetuksen järjestäjä päättää tarjottavasta A1-kielivalikoimasta. A1-kieli voi olla vieras kieli tai toinen kotimainen kieli (ruotsi tai suomi) tai saamen kieli.

Valtioneuvoston tekemän päätöksen myötä kaikki 1. vuosiluokan oppilaat aloittavat A1-kielen opiskelun kevätlukukaudella 2020.

Asetusta perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (422/2012, jäljempänä tuntijakoasetus) muutettiin siten, että A1-kielen opetuksen vuosiviikkotuntimäärää lisättiin 2 vuosiviikkotunnilla vuosiluokilla 1-2. Päätöksen myötä perusopetuksen kokonaisvuosiviikkotuntimäärä eli oppivelvollisuuteen kuuluva oppimäärä kasvoi 224 vuosiviikkotuntiin. Koska asetus määrittelee vain yhteisten oppiaineiden ja valinnaisaineiden vähimmäistuntimäärän, voi eri oppiaineiden tuntimäärä vaihdella johtuen opetuksen järjestäjien päätöksestä.

Perusopetusasetusta (852/1998) muutettiin siten, että ensimmäisellä ja toisella vuosiluokalla oppilaan keskimääräistä viikoittaista tuntimäärää lisättiin yhdellä tunnilla työviikossa.

Voimaantulon aikataulu

Muutokset tulevat voimaan 1. päivänä tammikuuta 2020, josta lähtien tehtävään myönnetään opetuksen järjestäjille valtionosuusrahoitus.

Voimaantumoon liittyy siirtymäsäännös, jolla pyritään turvaamaan, että kaikki säännöksen soveltamisen piirissä olevat oppilaat saisivat yhteensä vähintään tuntijakoasetuksen 6 §:n mukaisen vähimmäistuntimäärän A1-kielen opetusta. Siirtymäsäännöstä sovelletaan kevätlukukautena 2020 ja lukuvuonna 2020–2021.

A1-kielen opetus alkaa 1. vuosiluokalla 0,5 vuosiviikkotunnin lisäämisellä kevätlukukautena 2020, ja jatkuu 2. vuosiluokalla 1,5 vuosiviikkotunnilla lukuvuonna 2020–2021.

Siirtymäkauden päätyttyä opetuksen järjestäjällä jää esitetyn 6 §:n puitteissa harkintavalta päättää vuosiviikkotuntien kohdentamisesta vuosiluokille 1–2 kuitenkin siten, että A1-kielen opetus alkaa aina viimeistään 1. vuosiluokan kevätlukukaudella vähintään 0.5 vuosiviikkotunnilla.

Paikalliset perusopetuksen opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.1.2020 lukien

Opetushallitus laatii vuosien 2018-2019 aikana perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin (2014) kuvaukset A1-kielen oppiaineen tehtävästä, tavoitteista ja tavoitteisiin liittyvistä keskeisistä sisältöalueista vuosiluokille 1 ja 2. Opetushallituksen opetussuunnitelman muutokset tulevat voimaan 1.5.2019 mennessä. Paikalliset opetussuunnitelmat tulee ottaa käyttöön A1-kielen opetuksen osalta viimeistään 1.1.2020 lukien.

Opetussuunnitelman perusteiden (2014) muutostyössä huomioidaan, että A1-kielen opiskelu on tarkoitettu kaikille oppilaille ja että varhentamisen tavoitteena on tukea kaikkien oppijoiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia kieltenopiskelussa. Opetus tulee järjestää oppilaiden lähtökohdat huomioon ottaen. Tämä tarkoittaa vuosiluokkien 1-2 opetukseen soveltuvien tavoitteiden, sisältöjen, työtapojen, oppimisympäristöjen ja arvioinnin sekä tarvittavien tuki- ja ohjaustoimien määrittelyä. Opetushallitus tiedottaa opetussuunnitelman perustetyöstä ja pyytää lausuntoja perusteluonnoksesta 1.3.2019 alkaen verkkosivuillaan.

Täydennyskoulutusta tarjolla 2019-2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö on osoittanut Opetushallitukselle 2 000 000 euron määrärahan käytettäväksi A1 –kielen opetuksen varhentamista koskevan täydennyskoulutukseen.

Määrärahojen käyttö suunnataan avustuksina sekä A1-kielen opetusta koskevaa täydennyskoulutusta tarjoaville korkeakouluille että perusopetuksen opetuksen järjestäjille.

Määrärahalla pyritään erityisesti tukemaan täydennyskoulutuksen alueellisen saavutettavuuden toteutumista ja tavoittamaan erityisesti niitä opetuksen järjestäjiä, jotka eivät ole osallistuneet kieltenopetuksen varhentamista koskevaan kärkihankkeeseen. Opetushallitus avaa määrärahat haettavaksi ja tiedottaa asiasta verkkosivuillaan ks.: <https://www.oph.fi/rahoitus/valtionavustukset>

Lisätietoja:

Opetusneuvos Minna Polvinen, opetus- ja kulttuuriministeriö, puh: 029 5330262

Opetusneuvos Annamari Kajasto, Opetushallitus, puh: 029 5331596 (opetussuunnitelmatyö)

Erityisasiantuntija Mari Sjöström, Suomen Kuntaliitto, puh: 050 575 8622